

Zhotovitel (kontakt): RNDr. Věra Koutecká Dvořákova 2265/24 702 00 Ostrava Tel: 731 483 241 E-mail: koutecka@quick.cz	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TŘANOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 1 (celkem 22)

PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU **TŘANOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE**

POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB.

(VLIVY NA SOUSTAVU NATURA 2000)

OBJEDNATEL:

*Ředitelství silnic a dálnic ČR
se sídlem: Praha 4, Na Pankráci 56, PSČ 145 05
IČO: 65993390
DIČ: CZ65993390*

DODAVATEL:

*RNDr. Věra KOUTECKÁ
se sídlem: Ostrava, Dvořákova 2265/24, PSČ 702 00
IČO: 60995556*

ŘEŠITELÉ:

*RNDr. Věra KOUTECKÁ
Zdeněk POLÁŠEK (Havířov)*

Ostrava a Havířov září 2006
Směrodatné jsou pouze autorizované výtisky.

Rozdělovník autorizovaných výtisků:

pare č. 1–5   Objednatel
pare č. 6–7   Dodavatel

Podpis zhotovitele:

Věra KOUTECKÁ

Zhotovitel (kontakt): RNDr. Věra Koutecká Dvořákova 2265/24 702 00 Ostrava Tel: 731 483 241 E-mail: koutecka@quick.cz	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TRÁNOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 2 (celkem 22)

OBSAH

1.	ÚVOD	3
2.	VSTUPNÍ ÚDAJE	3
2.1.	Identifikační údaje záměru	3
2.2.	Použité podklady.....	3
3.	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O STAVBĚ A ŘEŠENÉM ÚZEMÍ	4
3.1.	Údaje o stavbě	4
3.2.	Charakteristika lokality	5
4.	ÚDAJE O EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITĚ (EVL)	8
4.1.	Identifikace a popis	8
4.2.	Stanoviště a druhy, jež jsou předmětem ochrany	9
4.3.	Další stanoviště a druhy, jež jsou v EVL zastoupeny	9
4.4.	Seznam zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů zájmového území.....	9
5.	VYHODNOCENÍ VLIVŮ ZÁMĚRU NA EVL	10
5.1.	Rozdělení předmětů ochrany podle možnosti dotčení záměrem	10
5.2.	Údaje o předmětech ochrany	10
5.2.1.	Mihule potoční (<i>Lampetra planeri</i>).....	10
5.2.2.	Vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	11
5.3.	Vyhodnocení vlivů po dobu výstavby	12
5.4.	Vyhodnocení vlivů po dobu provozu	13
6.	KUMULATIVNÍ VLIVY	14
6.1.	Kumulativní vlivy v rámci řešeného záměru	14
6.2.	Kumulativní vlivy mimo záměr	14
6.3.	Vlivy na další území soustavy NATURA 2000	15
7.	NAVRŽENÁ OPATŘENÍ	16
7.1.1.	Úprava svahu levotočivého meandru	16
7.1.2.	Termín realizace prací.....	17
7.1.3.	Zásahy do zeleně	17
7.1.4.	Ochrana před kontaminací prostředí	17
7.1.5.	Zásahy do toků	17
7.1.6.	Úprava mostních objektů	18
7.1.7.	Migrační prostupy	18
7.1.8.	Ochranné zábrany proti vstupu vydry na přeložku komunikace I/11	18
7.1.9.	Opatření ke zmírnění negativních vlivů na předměty ochrany z navazujících území NATURA 2000....	19
8.	VARIANTNÍ ŘEŠENÍ	19
9.	SHRNUTÍ A ZÁVĚR	19
10.	LITERÁRNÍ PODKLADY	21
10.1.	Literatura.....	21
10.2.	Legislativní předpisy	22
11.	POTVRZENÍ O AUTORIZACI	22
12.	PŘÍLOHA – MAPOVÉ PODKLADY	22
12.1.	Kvadrát č. 6378 mezinárodního mapování organismů.....	22
12.2.	Prostor variantního řešení záměru.....	22

Zhotovitel (kontakt): <i>RNDr. Věra Koutecká</i> <i>Dvořákova 2265/24</i> <i>702 00 Ostrava</i> <i>Tel: 731 483 241</i> <i>E-mail: koutecka@quick.cz</i>	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TŘANOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 3 (celkem 22)

1. ÚVOD

Záměr přeložky silnice I/11 v úseku Třanovice – Oldřichovice – Bystřice je členěn na I. a II. stavbu:

- I. stavba: úsek Třanovice – Oldřichovice;
- II. stavba: úsek Oldřichovice – Bystřice.

I. stavba do území soustavy NATURA nezasahuje, II. ano, a je proto řešena ve třech variantách. Posouzení se zabývá vyhodnocením a srovnáním závažnosti jejich vlivu na dotčené území soustavy NATURA 2000 – evropsky významnou lokalitu (EVL) Olše.

2. VSTUPNÍ ÚDAJE

2.1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ZÁMĚRU

Název stavby	PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU TŘANOVICE – OLDŘICHOVICE – BYSTRICE
Místo stavby	Kraj Moravskoslezský, okres Frýdek-Místek, obec Bystřice nad Olší, Vendryně, Třinec, Ropice, Střítež, Hnojník a Třanovice, k.ú. Bystřice nad Olší, Vendryně, Karpetná, Lyžbice, Oldřichovice, Nebory, Ropice, Střítež, Hnojník a Třanovice
Stavební úřad	Městský úřad Třinec, Jablunkovská 160, 739 61 Třinec-Staré Město
Projektant	MOTT MACDONALD Praha, spol. s r. o., Národní 15, 100 00 Praha 1
Předpokládaný termín realizace	2007–2011

2.2. POUŽITÉ PODKLADY

- 1) Objednávka objednatele – Ředitelství silnic a dálnic ČR, Na Pankráci 56, 145 05 Praha 4.
- 2) Vyjádření Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství č.j. MSK 21974//2006, sp.zn. ŽPZ/6319/2006/Pál ze dne 7. 2. 2006 k záměru „Přeložka silnice I/11 (1/68) v úseku Třanovice – Oldřichovice – Bystřice“, dle něhož nelze vyloučit vliv záměru na evropsky významnou lokalitu či ptačí oblast a je třeba jej posoudit postupem dle § 45i odst. 2 zákona č.114/1992 Sb.

Zhotovitel (kontakt): RNDr. Věra Koutecká Dvořákova 2265/24 702 00 Ostrava Tel: 731 483 241 E-mail: koutecka@quick.cz	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TŘANOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 4 (celkem 22)

- 3) Vyjádření Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství č. j. MSK 79138/2006, sp. zn. ŽPZ/20563/2006/Bal ze dne 5. 5. 2006 k oznámení záměru „Přeložka silnice I/11 (1/68) v úseku Bystřice – Oldřichovice – Třanovice“, v jehož části týkající se zákona č. 114/1992 Sb. je požadováno v bodě 5. „Hodnocení vlivu stavby na území zařazené v soustavě NATURA“ stanovit konkrétní kompenzační opatření s cílem udržet stav populací v dobrém stavu a zajistit ochranu a celistvost území NATURA.
- 4) HRDLIČKA M. et al. (2006): Přeložka silnice I/11 (1/68) v úseku Třanovice (R48) – Oldřichovice – Bystřice – státní hranice ČR/SR. Projektová dokumentace STPÚ. – Ms. (Depon. in: Mott MacDonald Praha, s. r. o., Národní 15, 110 00 Praha 1).
- 5) MAREK P. et al. (2006): Přeložka silnice I/11 (1/68) v úseku Bystřice – Oldřichovice – Třanovice. Oznámení záměru podle přílohy č. 3 k zákonu č. 100/2001 Sb. – Ms. (Depon. in: Mott MacDonald Praha, s. r. o., Národní 15, 110 00 Praha 1).
- 6) Webové stránky www.natura2000.cz
- 7) Kvadrát 6378 mezinárodního kvadrátového mapování organismů (PRUNER et MÍKA 1996), v němž se nachází řešená lokalita (viz situace v příloze).
- 8) Literatura, legislativní předpisy (viz seznam v příloze)
- 9) Konzultace s odborníky
- 10) Vlastní terénní průzkum

3. **ZÁKLADNÍ ÚDAJE O STAVBĚ A ŘEŠENÉM ÚZEMÍ**

3.1. **ÚDAJE O STAVBĚ¹**

Přeložka silnice I/11 je projektována o celkové základní volné šířce 24,5 m (vozovka se čtyřmi jízdními pruhy a středním dělicím pásem). Koruna je rozšířená v úsecích se směrovými sloupky oboustranně o 0,25 m, v úsecích se svodidly o 1,0 m.

Předmětem posouzení je II. úsek stavby řešený ve třech variantách:

- **varianta A** (dle územního plánu):

- Přeložka silnice zasáhne do levotočivého meandru řeky Olše, což si vyžádá přeložku koryta řeky přibližně v km 14,5–15,1 přeložky silnice o cca 370 m jihozápadním směrem zcela mimo koryto stávající. Dojde k oboustranné likvidaci břehových porostů, které by měly být nahrazeny výsadbou zeleně podél přeloženého úseku koryta.

¹ podle podkladů č. 4 a 5

Zhotovitel (kontakt): RNDr. Věra Koutecká Dvořákova 2265/24 702 00 Ostrava Tel: 731 483 241 E-mail: koutecka@quick.cz	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TRANOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 451 ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 5 (celkem 22)

- MÚK Bystřice II v km 14,2–14,8 (mimoúrovňová křižovatka s kruhovým objezdem) řeší dopravní napojení Bystřice n/O a Karpetné na přeložku silnice III/01142 a je situována v navazujícím pravotočivém meandru v těsné blízkosti řeky.

- varianta B

- Vedení přeložky silnice I/11 severněji mimo meandr bude znamenat změnu trasy komunikace proti variantě A v km 13,8–16,1. Vzhledem k těsné blízkosti tělesa přeložené komunikace a okraje meandru (cca 10 m) se předpokládá zajištění stability svahu nárazového břehu opevněním.

- MÚK Bystřice II bude vybudována v km 14,2 přeložky v navazující části nivy téhož meandru jako u varianty A ve vzdálenosti cca 50–100 m od koryta Olše, tzn. oproti variantě A severněji.

- varianta C

- Přeložka komunikace I/11 je trasována obdobně jako ve variantě B.

- MÚK Bystřice II v km 15,3 je umístěna ve vzdálenosti 50–200 m od Olše (nad terasou severovýchodně od popsaného levotočivého meandru), nepřekládá se silnice III/01142.

3.2. CHARAKTERISTIKA LOKALITY²

Zájmové území – prostor variantního řešení A–C – se nachází západně od Bystřice nad Olší v pravobřežní části údolí Olše, která zde vytváří velký a poměrně ostrý meandr se strmým břehem. Řeka má tedy přirozený tvar a v podstatě nenarušený plaveninový i splaveninový režim (štěrkonosný tok).

Je lemována břehovými porosty (jasanové olšiny, místy má porost charakter až měkkého luhu s vrbou bílou (v napojení terasy na současné koryto východně od meandru).

Do meandru se vlévá drobný přítok protékající severozápadním okrajem obce. Nad soutokem je potok od řeky oddělen nápadnou vyerodovanou kosou – koryta potoka i Olše jsou zařezaná do horninového podkladu.

V minulosti měla řeka jiný tvar – koryto nad meandrem bylo situováno východněji, jako tom svědčí kvalitně vyvinutá štěrková terasa s porostem dubohabřiny.

V prostoru mezi Olší a současnou trasou komunikace I/11 převládají zemědělské pozemky (převážně louky) a nachází se zde několik stavení se zahradami.

Krajina je tedy vyvážená, s přirozenými prvky (vodní toky, liniová i rozptýlená zeleň, louky) a pestrou biotou, na niž jsou vázány i zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, z nichž dva představují předměty ochrany evropsky významné lokality Olše.

02 – Ovsíková louka (stanoviště T1.1) – západně od levotočivého meandru

Druhově pestrý biotop hostí i bradáček vejčitý (*Listera ovata*), náležející k běžnějším zástupcům čeledi vstavačovitých (*Orchidaceae*). Louka součástí migračního koridoru 1 z předmětů ochrany – vydry říční. Byla by dotčena stavbou MÚK Bystřice II v případě realizace varianty A.

07 – Bradáček vejčitý (*Listera ovata*)

² na základě podle č. 10

Zhotovitel (kontakt): <i>RNDr. Věra Koutecká</i> <i>Dvořákova 2265/24</i> <i>702 00 Ostrava</i> <i>Tel: 731 483 241</i> <i>E-mail: koutecka@quick.cz</i>	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TRANOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 6 (celkem 22)

Přehled nejdůležitějších biotopů dotčeného území, možnost jejich ovlivnění záměrem vč. ovlivnění předmětů ochrany udává následující tabulka:

Zhotovitel (kontakt): RNDr. Věra Koutecká Dvořákova 2265/24 702 00 Ostrava Tel: 731 483 241 E-mail: koutecka@quick.cz	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TRÁNOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 7 (celkem 22)

PŘEHLED NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH SPOLEČENSTEV (STANOVIŠŤ) V DOTČENÉM ÚZEMÍ ³							
Kód a název biotopu (stanoviště)	Výskyt	Ovlivnění varianta A	Ovlivnění varianta B	Ovlivnění varianta C	Vliv na mihuli	Vliv na vydru	Poznámka
V4B Přirozené vodní toky bez makrofyt	Olše, přítok do meandru	přeložka obou toků	přeložka potoka	přeložka potoka	ano – var. A	ano – var. A	
M1.1 Rákosiny eutrofních stojatých vod	strouha u domu SV od levotočivého meandru	zanikne – v trase přeložky komunikace	zanikne – v trase přeložky komunikace	zanikne – v trase přeložky komunikace a stavby MÚK Bystřice II	ne	ne	<i>Sparganium erectum, Lythrum salicaria, Myosotis palustris</i> aj.
M1.4 Říční rákosiny	lemy u Olše s chrasticí rákosovitou (<i>Phalaris arundinacea</i>)	likvidace v dotčené části toku	ne	ne	ne	ano – var. A	
M4.1 Štěrkové náplavy bez vegetace	Olše	likvidace v dotčené části toku	ne	ne	ano – var. A (nepřímo – změna charakteru toku)	ano – var. A	
M5 Devěsilové lemy horských toků	na okrajích řečiště Olše i vně břehových porostů	likvidace v dotčené části toku, likvidace pro stavbu MÚK Bystřice II	ne	ne	ne	ano – var. A	
T1.1 Ovsíkové louky	v části nivy pravotočivého meandru (viz text)	ano – stavba MÚK Bystřice II	ano – stavba MÚK Bystřice II	ne	ne	ano – var. A; var. B – spíše ne (obojí při migracích)	výskyt orchideje <i>Listera ovata</i>
T1.4 Psárkové louky	v části nivy pod terasou východě od levotočivého meandru	ne	ne	ne	ne	ne	
K2.1 Vrbové křoviny štěrkových náplavů	na okrajích řečiště Olše	ano (přeložka koryta)	ne	ne	ne	ano – var. A	
L.2.2B Údolní jasanovo-olšový luhy (a pramenišní olšiny)	1) břehové porosty 2) propojení terasy a současného koryta 3) pramenišní olšina strouhy s M1.1 u silnice I/11	1) ano (přeložka koryta, MÚK Bystřice II) 2) ne 3) ano – viz M1.1	1) ne 2) ne 3) ano – viz M1.1	1) ne 2) ne 3) ano – viz M1.1	ne	1) ano – var. A (při migracích) 2) ano – var. A (při migracích) 3) ne	

³ kódy a názvosloví jsou uvedeny podle Chytrého (Chytrý et al. 2001), nejsou zařazena stanoviště řady X (sekundární biotopy antropogenního původu)

Zhotovitel (kontakt): RNDr. Věra Koutecká Dvořákova 2265/24 702 00 Ostrava Tel: 731 483 241 E-mail: koutecka@quick.cz	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TRÁNOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 8 (celkem 22)

Pokračování

PŘEHLED NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH SPOLEČENSTEV (STANOVIŠŤ) V DOTČENÉM ÚZEMÍ							
Kód a název biotopu (stanoviště)	Výskyt	Ovlivnění varianta A	Ovlivnění varianta B	Ovlivnění varianta C	Vliv na mihuli	Vliv na vydru	Poznámka
L3.3 Karpatské dubohabříy	1) soutok Olše a potoka v levotočivém meandru 2) terasa východně od levotočivého meandru	1) ano - likvidace přeložkou komunikace 2) ne	1) ano – míra není dle PD zřejmá – přeložka potoka, zpevnění svahu nad Olší 2) ne	1) ano – míra není dle PD zřejmá – přeložka potoka, zpevnění svahu nad Olší 2) ovlivnění možné – MŮK Bystřice II v těsné blízkosti	ne	1) nelze vyloučit při migracích (var. A-C) 2) nepravděpodobný	1) výskyt orchideje <i>Cephalanthera damasonium</i>

4. ÚDAJE O EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITĚ (EVL)⁴

4.1. IDENTIFIKACE A POPIS

Kód a název lokality: CZ0813516 Olše

Rozloha: 47,68 ha

Kategorie chráněného území: přírodní památka – návrh.

Geografické vymezení: Tok řeky Olše mezi Vendryní a hranicí s Polskem (západně od obce Bukovec) v údolí mezi Slezskými a Moravskoslezskými Beskydy.

Geologie: Podloží je tvořeno pleistocenními fluvialními štěrkovými sedimenty.

Geomorfologie: Lokalita leží v Jablunkovské brázdě na rozhraní okrsků Milíkovská plošina a Náveská pahorkatina. Jedná se o pahorkatinu budovanou souvrstvím paleogenních jílovců a pískovců. Na SZ je geologický podklad z části překryt pleistocenními říčními nánosy, v SV části s výskytem pleistocenních náplavových kuželů a erozních říčních teras, v JZ části s erozně denudačním reliéfem se stopami pliocenního a pleistocenního zarovnění.

Reliéf: Meandrující údolní říční niva.

Pedologie: V území převládají modální kambizemě a pseudogleje.

Krajinná charakteristika: Přirozené koryto řeky s převážně kamenitým až štěrkovým dnem a častými štěrkovými náplavami. V okolí toku je vyvinuta plochá údolní niva. Střední tok řeky Olše v kulturní krajině se zástavbou, místy s břehovými porosty. Koryto většinou bez úprav.

Biota: Dno je kamenité až štěrkové, místy písčité až bahnitě, vlastní vodní tok bez výskytu makrofyt. Časté štěrkové, místy bahnitě náplavy. Štěrkové náplavy jsou většinou porostlé vegetací. Tok je převážně neregulovaný, břehy jsou zpevněné kolem mostních objektů. V okolí místy porosty jasanovo-olšových luhů L2.2B a vrbových křovin štěrkových náplavů K2.1.

⁴ podle podkladu č. 6

Zhotovitel (kontakt): RNDr. Věra Koutecká Dvořákova 2265/24 702 00 Ostrava Tel: 731 483 241 E-mail: koutecka@quick.cz	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU TRÁNOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 9 (celkem 22)

Kvalita: Významná lokalita z hlediska výskytu vydry říční a mihule potoční.

4.2. STANOVIŠTĚ A DRUHY, JEŽ JSOU PŘEDMĚTEM OCHRANY

Kódy	<u>Stanoviště</u>
	--
	<u>Rostliny</u>
	--
	<u>Živočichové</u>
1096	mihule potoční (<i>Lampetra planeri</i>)
1355	vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)

4.3. DALŠÍ STANOVIŠTĚ A DRUHY, JEŽ JSOU V EVL ZASTOUPENY

Oficiálně nejsou uváděny žádné jiné kromě těch, které tvoří předměty ochrany.

4.4. SEZNAM ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ ROSTLIN A ŽIVOČICHŮ ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ

Seznam platí pro danou lokalitu (včetně prostoru pro přeložku komunikace I/11 a stavbu MÚK) a je vypracován na základě recentních údajů a především aktuálních terénních průzkumů v rámci posouzení. Uveden je z důvodu doplnění oficiálních údajů o kvalitě území.

<u>Rostliny</u>	Pokračování –	<u>obratlovci</u>
druhy ohrožené:		druhy silně ohrožené:
okrotice bílá <i>Cephalanthera damasonium</i>	pisík obecný <i>Actitis hypoleucos</i>	žluva hajní <i>Oriolus oriolus</i>
	vydra říční <i>Lutra lutra</i>	
<u>Bezobratlí</u>		
druhy ohrožené:		druhy ohrožené:
batolec duhový <i>Apatura iris</i>	střevle potoční ⁵ <i>Phoxinus phoxinus</i>	vranka pruhoploutvá <i>Cottus poecilopus</i>
čmelák – 3 druhy <i>Bombus</i> spp.	ropucha obecná <i>Bufo bufo</i>	užovka obojková <i>Natrix natrix</i>
	čáp bílý <i>Ciconia ciconia</i>	čáp bílý <i>Ciconia ciconia</i>
<u>Obratlovci</u>		
druhy kriticky ohrožené:		
mihule potoční <i>Lampetra planeri</i>	jestřáb lesní <i>Accipiter gentilis</i>	
druhy silně ohrožené:		
kuňka žlutobřichá <i>Bombina variegata</i>	rorýs obecný <i>Apus apus</i>	
ještěrka živorodá <i>Zootoca vivipara</i>	vlaštovka obecná <i>Hirundo rustica</i>	
čáp černý <i>Ciconia nigra</i>	lejsek šedý <i>Muscicapa striata</i>	
krahujec obecný <i>Accipiter nisus</i>	krkavec velký <i>Corvus corax</i>	
ledňáček říční <i>Alcedo atthis</i>	veverka obecná <i>Sciurus vulgaris</i>	

⁵ v průběhu aktuálních průzkumů byla v meandru zjištěna silná populace střevle potoční – při pochůzkách byly v řece pozorovány stovky exemplářů

Zhotovitel (kontakt): RNDr. Věra Koutecká Dvořákova 2265/24 702 00 Ostrava Tel: 731 483 241 E-mail: koutecka@quick.cz	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TŘANOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 10 (celkem 22)

Obr. 1)

Dubohabřina nad levotočivým meandrem (stanoviště L3.3)

Vyvýšená místa nad nivou řeky porůstaly dubohabřiny, po odlesnění často nahrazené loukami nebo poli, případně zástavbou. Fragment porostu přímo nad meandrem v prostoru soutoku s drobnou vodotečí je biotopem ohrožené okrotice bílé (*Cephalanthera damasonium*). Pokud bude svah v meandru zpevňován (var. B, C) hrozí narušení porostu, v případě var. A je jistý jeho zánik.

Foto: V. KOUTECKÁ

5. VYHODNOCENÍ VLIVŮ ZÁMĚRU NA EVL

5.1. ROZDĚLENÍ PŘEDMĚTŮ OCHRANY PODLE MOŽNOSTI DOTČENÍ ZÁMĚREM

Předměty ochrany je třeba rozdělit podle přítomnosti, nebo nepřítomnosti v zájmovém území, tzn. v prostoru dotčeném záměrem – pouze takové předměty ochrany, které se v daném prostoru vyskytují, mohou být realizací záměru dotčeny. V daném případě je tedy třeba oba předměty ochrany považovat za záměrem potenciálně dotčené, protože se mohou vyskytovat v celém úseku toku Olše představujícím EVL.

5.2. ÚDAJE O PŘEDMĚTECH OCHRANY⁶

5.2.1. Mihule potoční (*Lampetra planeri*)

Ekologie a biologie

Mihule potoční je neparazitickým druhem žijícím výhradně ve sladkých vodách oproti příbuzné mihuli říční (*Lampetra fluviatilis*), jež v dospělosti táhne do moří, kde se žije paraziticky.

Vyhledává u nás úseky s čistou, mírně proudící vodou a vyžaduje, aby dno mělo poměrně silnou písčitohumózní vrstvu s hrubšími naplaveninami rostlinných zbytků, aby se do nich mohla lehce zavrtávat.

Larvy – minohy – žijí po vylíhnutí z jiker zahrabány v jemném sedimentu, kde se živí především detritem, rozsivkami, řasami a jemnými zbytky rostlin. Dorůstají délky do 20 cm. Někdy již ve třetím, ale většinou ve čtvrtém nebo pátém roce života dochází k metamorfóze, při níž se z larev stávají plodní dospělci.

K třetí migraci metamorfovaných jedinců dochází převážně na jaře v období květen – červen. Po tření mihule potoční hynou.

⁶ podle podkladů č. 6 a 8

Zhotovitel (kontakt): RNDr. Věra Koutecká Dvořákova 2265/24 702 00 Ostrava Tel: 731 483 241 E-mail: koutecka@quick.cz	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TRÁNOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 11 (celkem 22)

Ohrožení a management

Podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a přílohy III. prováděcí vyhlášky č. 395/1992 Sb. je mihule potoční kriticky ohroženým druhem. Hlavním důvodem pro takto přísnou ochranu byl razantní úbytek mihulí z českých vod za posledních čtyřicet let. Nejvýznamnějšími faktory, jež způsobily tento trend, byly úpravy toků, při nichž docházelo k likvidaci vhodných náplavů a dnového substrátu pro život minoh, a také dlouhodobé znečištění některých potoků a řek.

Ochrana

Přes příznivé zprávy o opětovném celoplošném rozšíření mihule potoční ve svém původním areálu je nutné zachovat toky, v nichž se vyskytuje, ve stavu umožňujícím její dlouhodobou existenci. Je zapotřebí přísně chránit obývaný biotop a případně umožnit jeho další rozšíření vhodnými úpravami, po kterých se vytvoří více vyhovujících stanovišť. Je nutné vyvarovat se především zahlubování toků, zpevňování koryt a těžby jemných náplavů.

Celkové rozšíření

Žije v horních tocích většiny evropských úmoří. V České republice byl její výskyt potvrzen na více než čtyřech stech lokalitách, vyjma povodí řeky Moravy.

5.2.2. Vydra říční (*Lutra lutra*)

Ekologie a biologie

V rámci svého areálu osídluje vydra říční téměř všechny typy vodních biotopů od vodních toků přes jezera, mokřady a skalnatá mořská pobřeží. Populace obývající naše území obsazuje tři rozdílné typy biotopů – horské oligotrofní vodní toky, vrchovinné toky s kaskádami malých a středních rybníků a ploché rybníční oblasti.

Vydra nemá pevnou dobu páření – páří se od února do léta (nejčastěji v březnu – dubnu). Dvoutměsíční gravidita může být prodloužena o latentní až na 10 měsíců. Mláďata se osamostatňují po 6 – 7 měsících; můžeme se proto s nimi setkat během celého roku (největší pravděpodobnost možného výskytu mláďat na lokalitě je od května do podzimu).

V potravě vydry výrazně převažují ryby, doplňkově též obojživelníci, korýši, drobní savci, vodní hmyz a další.

Ohrožení a management

Vydra říční je ohrožována řadou faktorů, jejichž intenzita se v průběhu let výrazně měnila. Do první poloviny dvacátého století bylo hlavním ohrožujícím faktorem přímé pronásledování ze strany člověka. Od šedesátých let limitovalo stavy vyder především znečištění prostředí cizorodými látkami (zejména látky na bázi PCB) a přímé ničení prostředí (regulace toků). V souvislosti s obecným zlepšením kvality vod v devadesátých letech začaly populace vydry postupně zvyšovat početnost a zvětšovat areál rozšíření. V posledních letech se však objevily další ohrožující faktory, především autoprovoz a nelegální lov, kterým se zejména vlastníci rybníků snaží řešit škody, které vydra působí na rybí obsádcce.

Zhotovitel (kontakt): RNDr. Věra Koutecká Dvořákova 2265/24 702 00 Ostrava Tel: 731 483 241 E-mail: koutecka@quick.cz	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TRÁNOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 12 (celkem 22)

Ochrana

Podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a přílohy III. prováděcí vyhlášky č. 395/1992 Sb. je vydra říční silně ohroženým druhem. Zákonem je chráněn i její biotop, není povoleno škodlivě zasahovat do jejího vývoje, rušit ji, usmrcovat či zraňovat. Zákon č. 115/2000 zajišťuje náhradu škody způsobenou vydrou na rybách a domestikovaných zvířatech.

Celkové rozšíření

V rámci druhu vydra říční se rozlišuje deset poddruhů, z nichž největší rozšíření, zahrnující celý Palearkt, vykazuje nominátní poddruh *L. l. lutra*⁷.

V rámci České republiky existuje několik oblastí, které jsou vydrou trvale obývány, na zbytku území se vyskytuje pouze přechodně nebo vůbec⁸ – Beskydy náleží k územím s trvalým výskytem.

Úsek Olše v Bystřici zasahuje do oblasti, která spadá z hlediska výskytu a migrací velkých savců (mezi něž vydra náleží) do kategorie území mimořádného významu v rámci ČR (HLAVÁČ et ANDĚL, 2001)⁹. Probíhají zde nejenom migrace místních populací, ale rovněž tudy migrují jedinci ze vzdálenějších populací. Vydry jsou přitom velmi pohyblivé a využívají pro migraci nejen Olši ale i nejdrobnější přítoky.

Vyjma vlastního území EVL Olše (tj. vymezeného úseku toku řeky) se tedy vydra vyskytuje i na některých přítocích a v navazujících úsecích řeky. Vliv záměru je proto třeba řešit i v tomto širším prostoru, pokud by jeho realizací mohlo dojít ke zhoršení prostředí pro daný předmět ochrany.

06 – Řeka Olše v levotočivém meandru (stanoviště V4B)

Nezregulovaný tok řeky s členitým dnem, devětsilovými lemy (M5) a vrbovými křovinami (K2.1) přecházejícími do lužních lesů (L2.2B) skýtá hodnotné biotopy pro populace obou předmětů ochrany EVL – mihuli říční i vydru říční. Erozní procesy na nárazové straně meandru jsou přirozenou součástí korytotvorných procesů v říční nivě. V případě realizace var. A by meandr zanikl a byl nahrazen uměle vytvořeným rovným a opevněným korytem.

5.3. VYHODNOCENÍ VLIVŮ PO DOBU VÝSTAVBY

Pro vydru říční (*Lutra lutra*) a mihuli potoční (*Lampetra planeri*) je zásadní složkou biotopu vodní prostředí; pro vydru navíc i stav břehů a břehových porostů v nejbližším okolí toku.

S ohledem na biologii obou druhů je třeba minimalizovat zásahy, kterými by mohlo být jejich prostředí ovlivněno (zvl. zásahy do koryta, břehových porostů a nejbližšího okolí toku):

⁷ Jeho původní rozšíření zahrnovalo celou Evropu, v Asii severní hranici areálu tvoří polární kruh, na východ zasahovala na Japonské ostrovy, na jihovýchodě Asie sahá disjunktivním areálem na jih Indického poloostrova a Srí Lanku, zasahuje i na sever Afriky.

⁸ Vydra trvale žije v jižních a jihozápadních Čechách, v přiléhající části Čech středních a na Českomoravské vysočině. Dalším důležitým územím jsou Beskydy, Labské pískovce a povodí Ploučnice. V souvislosti se zlepšováním kvality vody lze očekávat, že se vydra rozšíří na vhodné biotopy i do dalších částí našeho státu.

⁹ Při budování nových komunikací je v takovém území zapotřebí řešit technické podmínky pro možnost bezpečného prostupu zvířat do velikosti jelena (tedy nejen s ohledem na výskyt a migrace předmětů ochrany v území NATURA 2000).

Zhotovitel (kontakt): RNDr. Věra Koutecká Dvořákova 2265/24 702 00 Ostrava Tel: 731 483 241 E-mail: koutecka@quick.cz	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TŘANOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 13 (celkem 22)

- mihule – v období třetí migrace metamorfovaných jedinců, tj. květen – červen.
- vydra – v období nejpravděpodobnějšího výskytu mláďat, tj. březen – září.

Při výstavbě může dojít k negativnímu ovlivnění kvality vody, která je pro oba druhy jedním z hlavních aspektů jejich životního prostředí, a to:

- splachy z narušeného půdního povrchu v důsledku stavby v období srážek nebo i při povodni;
- realizací zemních a stavebních prací, při nichž bude docházet k zásahům jak do půdy, tak podloží;
- pohybem mechanismů, při němž bude narušován půdní povrch (rýhy, a naopak zhutňování);
- možnou kontaminací prostředí (včetně povrchové i podzemní vody):
  - při případném úniku ropných aj. znečišťujících látek;
  - při manipulaci se stavebními hmotami (při úniku možnost lokální změny pH).

Ovlivnění bude dočasné, po uvedení povrchu půdy do stabilizovaného stavu a ukončení stavební činnosti přestane být vliv z důvodu narušení okolí řeky po dobu stavby významný. Je nutno též konstatovat, že při atmosférických srážkách se zvyšuje průtok v řece, čímž dochází k ředění kontaminantů, tzn. i omezování jejich negativních účinků.

Negativní vliv splachů ze staveniště lze kompenzovat termínem realizace prací – viz dále.

5.4. VYHODNOCENÍ VLIVŮ PO DOBU PROVOZU

Po dobu provozu záměru je třeba minimalizovat z hlediska obou druhů ovlivnění kvality vody v toku:

- Kvalita by mohla být ovlivněna:
  - únikem znečišťujících látek do vody zvláště při dopravních nehodách;
  - splachy z chemického posypu při zimní údržbě.

První vliv zřejmě nelze předem kompenzovat a co se týče druhého vlivu, lze na základě konzultace s ichthyologem doc. LOJKÁSKEM (LOJKÁSEK in verb. 2005) konstatovat, že případný vzrůst salinity vody v zimním období je zanedbatelný, takže není nutné v tomto smyslu přijímat žádná zvláštní opatření.

- Z hlediska vydry je třeba uvažovat negativní vliv umístění a provozu komunikace při migracích:
  - vydry nerady procházejí mosty, u nichž je prostor mezi pilíři zaplaven vodou, vyhýbají se průchodu dlouhými a tmavými propustky;
  - místní populace vyder se časem do určité míry naučí překonávat některé bariéry v podobě obdobných technických překážek, na rozdíl od jedinců migrujících ze vzdálených populací;

Zhotovitel (kontakt): RNDr. Věra Koutecká Dvořákova 2265/24 702 00 Ostrava Tel: 731 483 241 E-mail: koutecka@quick.cz	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU TŘANOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 14 (celkem 22)

- při vyhýbání se těmto místům raději vydry opouštějí vodní tok a obcházejí překážku, které nedůvěřují, velkým okruhem – přitom nejčastěji dochází ke střetu s vozidly na komunikacích, které jsou i více vzdálené od vody.
- Očekávané dotčení vydry v řešeném úseku lze shrnout následně (celkem čtyři základní vlivy):
  - 1) dojde k dalšímu zábory a fragmentaci území, které je vydrou (i jinými většími savci) využíváno k migraci;
  - 2) vznik nových bariér může přispět k určité izolaci stanovišť druhu níže po toku;
  - 3) negativní budou např. rušivé vlivy spočívající v první řadě v provozu vozidel na komunikaci (jedná se především o ovlivnění jedinců spojené se světelným znečištěním a s radikálním zvýšením nežádoucích ruchů (tj. vizuálních a zvukových vjemů) v doposud klidových místech podél řeky;
  - 4) zvýší se nebezpečí kolizí v souvislosti s očekávaným zvýšením rychlosti i frekvence dopravy.

6. KUMULATIVNÍ VLIVY

6.1. KUMULATIVNÍ VLIVY V RÁMCI ŘEŠENÉHO ZÁMĚRU

Další zásahy do krajiny v zájmovém území záměru, které mohou ovlivnit prostředí obou předmětů ochrany, je nutno považovat za kumulativní vlivy, byť se přímo nedotýkají území EVL (úsek Třanovice – Oldřichovice).

Jedná se zvláště o:

- výstavbu mostů přes Olši a její přítoky;
- úpravu koryt dotčených vodních toků z důvodu výstavby předchozích aktivit či jiných;
- jiné zásahy do krajiny (zábory), které způsobují zhoršení životního prostředí pro jednoho nebo oba předměty ochrany (např. úbytkem břehových porostů, záborem částí nivy, které byly migračním koridorem pro vydru aj.)

6.2. KUMULATIVNÍ VLIVY MIMO ZÁMĚR

Řešený záměr – přeložka silnice v úseku Třanovice – Oldřichovice – Bystřice – je pouze dílní částí stavby, která plynule navazuje v Bystřici a pokračuje jižním směrem až do Žiliny.

Řešení problematiky vlivu stavby na EVL Olše mimo daný záměr, tzn. v navazujících částech stavby přeložky směrem k hranici ČR/SR, je nad rámec zadání tohoto posouzení. Negativní ovlivnění biotopů obou předmětů ochrany navazujícími úseky stavby je ale nutno vnímat jako vlivy kumulativní.

Zvláště vydra vyžaduje, vzhledem ke své značné mobilitě, prostupnou krajinu bez migračních překážek (migrace Jablunkovskou brázdou probíhají jednak podélně, tj. podél Olše, tak příčně, převážně podél přítoků, a to jak jedinců z místních populací, tak i mladých jedinců, hledajících si své teritorium, z populací vzdálenějších).

Zhotovitel (kontakt): RNDr. Věra Koutecká Dvořákova 2265/24 702 00 Ostrava Tel: 731 483 241 E-mail: koutecka@quick.cz	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TRANOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 15 (celkem 22)

6.3. VLIVY NA DALŠÍ ÚZEMÍ SOUSTAVY NATURA 2000

Záměr přeložky komunikace I/11 se může nepřímo dotknout také předmětů ochrany i z dalších území NATURA 2000, tj. EVL Beskydy a ptačí oblasti Beskydy, byť do nich přímo nezasahuje (hranice probíhá ve vzdálenosti prům. 2–4 km od záměru) – např. možným narušením migračních tras, zhoršením trofických možností některých předmětů ochrany apod.¹⁰ (viz též podklad č. 5).

EVL Beskydy

Mezi předměty ochrany v nedaleko ležící EVL Beskydy náleží rovněž 10 druhů živočichů. Z nich lze o potenciálním ovlivnění v souvislosti s uvažovanou stavbou uvažovat celkem u 6 z nich. Jedná se o dva druhy obojživelníků a čtyři druhy šelem:

- obojživelníci: čolek karpatský (*Triturus montandoni*) a kuňka žlutobřichá (*Bombina variegata*);
- šelmy: medvěd hnědý (*Ursus arctos*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vlk (*Canis lupus*) a vydra říční (*Lutra lutra*).

Potenciální možnost ovlivnění uvedených předmětů ochrany je dána následujícími skutečnostmi:

- U všech 6 druhů je známo více či méně pravidelné vyzářování do okolí EVL, a to včetně území s úsekem řeky Olše mezi Třincem a Jablunkovem s tím, že pro vydru říční byla řeka Olše stanovena jako další samostatná EVL.
- Pro oba druhy obojživelníků spadá úsek Olše do areálu výskytu obou druhů zahrnujícího nejen EVL Beskydy, ale také území zasahující do Slezských Beskyd.
- Pro velké šelmy (medvěd, vlk a rys) představuje EVL Beskydy jediné území evropského významu v ČR, které je obýváno trvalými populacemi všech tří druhů, a to v početnosti, která je celorepublikově významná. Cílem v EVL je zabezpečit jejich ochranu tak, aby se udržely a podpořily stabilní populace, které by tvořily základ pro potenciální doplňování dalších známých lokalit s výskytem toho kterého druhu v ČR a pro osidlování nových vhodných míst.

Vlivy

- U žádného z 6 druhů nelze vyloučit určitý nárůst kolizí s dopravními prostředky.
- Výstavba komunikace negativně přispěje k dalšímu rozdělení populací obojživelníků v EVL Beskydy a ve Slezských Beskydech (platí recentně především pro kuňku žlutobřichou, aktuální stav výskytu čolka karpatského v okolí řešeného území není dokumentován).

¹⁰ V posledních letech dochází k umístování řady liniových a plošných staveb do různých míst Podbeskydí, čímž dochází k postupnému zaplňování území četnými antropogenními objekty (nejrozsáhlejší plošný zábor představuje průmyslová zóna Nošovice). Následkem je úbytek dílčích stanovišť či celých biotopů, což samozřejmě znamená neustálé zmenšování volného prostoru a tím i snižování migračního potenciálu v krajině v okolí EVL a ptačí oblasti Beskydy.

Zhotovitel (kontakt): RNDr. Věra Koutecká Dvořákova 2265/24 702 00 Ostrava Tel: 731 483 241 E-mail: koutecka@quick.cz	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TRANOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 16 (celkem 22)

- Výstavba komunikace navýší další izolaci EVL Beskydy z hlediska výskytu velkých šelem na území ČR, a to vzhledem k všeobecně narůstajícímu tlaku na zábery volné krajiny pro výstavbu (komunikace, průmyslové zóny apod.) v okolí EVL, čímž dojde v budoucnu k dalšímu drastickému znesnadňování migrací mladých medvědů, vlků a rysů z Beskyd na nové nebo vzdálenější lokality na území ČR.
- Vzhledem k rychle rostoucí antropogenní přeměně a v důsledku kumulace obdobných staveb do okolí EVL zřejmě tedy nebudou Beskydy oproti původním předpokladům představovat zdroj či očekávanou přestupní stanici pro zvířata osídlující nová území v ČR, ale stanou se bohužel s největší pravděpodobností ojedinelým okrajovým refugiem trvalejšího výskytu velkých šelem u nás.

Ptačí oblast Beskydy

Z 10 druhů ptáků, které tvoří předměty ochrany v nedaleké ptačí oblasti, byl v řešeném území zjišťován výskyt pouze dvou druhů, a to čápa černého (*Ciconia nigra*) a žluna šedá (*Picus canus*). Ostatní druhy jsou vesměs vázány na horské lesní až pralesní biotopy v ptačí oblasti a do okolí toku Olše v řešeném úseku zalétnou jen zcela výjimečně.

Samotná výstavba komunikace ovlivní některé biotopy, do nichž zalétají oba uvedené druhy sbírat potravu – čáp černý zalétá lovit jak na řeku Olši, tak na okolní louky, žluna šedá se v břehových porostech podél řeky Olše v Bystřici zdržuje trvale.

- Vliv na vlastní populaci obou druhů v ptačí oblasti se však projeví jen ve zmenšení potravních teritorií jednotlivých exemplářů (nebude tedy pro žádného jedince likvidační – srážky obou druhů s vozidly na komunikacích jsou zcela výjimečné).

7. NAVRŽENÁ OPATŘENÍ¹¹

(k prevenci, omezení, vyloučení, případně kompenzaci negativních účinků)

7.1.1. Úprava svahu levotočivého meandru

Podle podkladů č. 4 a 5 se předpokládá vzdálenost přeložky komunikace od okraje svahu nad meandrem i v případě nejprůzračnější varianty, tj. C, pouze 10 m. Svah je strmý a vysoký kolem desítky metrů. Fluviální substrát, z něhož je budován, je nesoudržný (eroduje). V podkladu č. 4 se předpokládá zpevnění svahu bez zásahu do koryta, způsob provedení ale není specifikován. Je nutno upozornit, že meandr i s navazujícím územím v prostoru soutoku s potokem, který má být přeložen, vytváří v toku Olše zcela unikátní fenomén (kosu vyerodovanou v prostoru soutoku s porostem dubohabřiny s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů), který v úseku toku zařazeném do soustavy NATURA 2000 zřejmě nemá obdoby. Proto doporučujeme přehodnotit zvláště záměr zpevňování svahu – jakákoliv technická úprava naruší přirozený vzhled lokality¹².

¹¹ Opatření snižující negativní vliv záměru na biotu by měla být provedena i v navazujících úsecích stavby mimo řešený záměr – viz kumulativní vlivy. Např. pro velké šelmy je nezbytné zajištění migračního prostupu v hraniční oblasti ČR/SR – jedná se z tohoto pohledu o naprosto strategické místo (Kunc in verb.)

¹² Pro území variantního řešení by mělo být zpracováno biologické hodnocení – např. na písčitém substrátu pokrývajícím svah v meandru Olše byl zjištěn výskyt hvozdíku svazčitého (*Dianthus armeria*), který je v rámci Moravskoslezského kraje zařazen mezi druhy silně ohrožené – viz SEDLÁČKOVÁ ET PLÁŠEK 2005.

Zhotovitel (kontakt): RNDr. Věra Koutecká Dvořákova 2265/24 702 00 Ostrava Tel: 731 483 241 E-mail: koutecka@quick.cz	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TRÁNOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 17 (celkem 22)

Doporučujeme do dalšího stupně PD zpracovat co největší odklon přeložky komunikace od řeky, je-li to technicky proveditelné. Vzhledem k plánované přeložce přítoku dojde ke zpomalení erozních procesů v prostoru meandru (i když toto řešení nelze považovat z hlediska zachování kvality lokality optimální).

Lokalitu doporučujeme vyhlásit jako zvl. chráněné území (v kategorii přírodní památka) ještě před vyhlášením celého úseku Olše navrženého k ochraně v rámci soustavy NATURA 2000.

05 – Přítok Olše v levotočivém meandru (stanoviště V4B)

Drobný pravobřežní přítok Olše vytváří nad soutokem několik metrů zahluobené koryto – od Olše je oddělen pouze úzkou a strmou kosou. Bude dotčen přeložením v případě realizace kterékoliv z variant.

7.1.2. Termín realizace prací

Terénní a stavební práce, při kterých by mohlo být prostředí nejvíce rušeno (tzn. v tocích a jejich okolí – viz 5.3, 5.4), je třeba realizovat mimo období, kdy jsou oba druhy nejzranitelnější (viz 5.3), tj. od října do února.

7.1.3. Zásahy do zeleně

Kácení zeleně je třeba provést v obvykle udávaném termínu s omezením plynoucím z potřeb dotčených předmětů ochrany (zvl. vydry), tzn. ve zkráceném nevegetačním období (1. 10.– 1. 3.).

7.1.4. Ochrana před kontaminací prostředí

Po dobu stavby je třeba volit takové způsoby a technologie, které co nejméně ovlivní přírodní prostředí, tzn. i předměty ochrany. Tato podmínka by ale měla být samozřejmostí (např. zamezení nadměrného úniku cizorodých látek do řeky i přítoků – splachů z narušeného půdního povrchu, ropných produktů aj.).

7.1.5. Zásahy do toků

Pro mihuli i vydry je zásadní ponechat neupravené koryto Olše i jejích přítoků v co největším rozsahu, tzn. přeložky přítoků, předpokládané stavební úpravy toků i v dílčích úsecích apod. považovat za krajní řešení, když jiné možnosti se prokáží jako technicky neproveditelné. Tyto zásahy je nutno zcela minimalizovat. Např. pro mihuli jsou nezbytné úseky s jemným detritem, který se usazuje v meandrech a tůních. Napřímený tok s rychle proudící vodou obdobná stanoviště neposkytuje.

Zhotovitel (kontakt): RNDr. Věra Koutecká Dvořákova 2265/24 702 00 Ostrava Tel: 731 483 241 E-mail: koutecka@quick.cz	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU TRÁNOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 18 (celkem 22)

7.1.6. Úprava mostních objektů

Vydra vyžaduje speciální úpravu mostních objektů, protože mosty bez možnosti podchodu po nezaplavené části podmostí s nezpevněným povrchem raději nepodplouvá a vyhýbá se jim. Přechází raději přes komunikaci, než by takový objekt podplavala, a poměrně často se stává obětí automobilového provozu. Mostní objekty i na přítocích Olše je nutno upravit dle metodiky Agentury ochrany přírody a krajiny (HLAVÁČ et ANDĚL, 2001).

7.1.7. Migrační prostupy

Vzhledem k výskytu vydry a k výše zmíněnému významu území pro migrace velkých savců je zapotřebí vyřešit v prostorech křížení komunikace a souvisejících staveb s vodotečemi, tj. přítoků do Olše, migrační prostupy. Toto je však třeba respektovat i v místech, která nejsou protékána vodou.

Dle metodiky AOPK ČR (HLAVÁČ et ANDĚL, 2001) jde konkrétně o vybudování následujících objektů (případně jejich kombinace), u nichž obecně platí:

- propust k příležitostnému převádění srážkových vod (o průměru nejméně 80 cm) se musí nacházet alespoň každý 1 km;
- multifunkční podchod s výškou minimálně 1,5 m, ale standardně vzhledem k výskytu srnčí a jelení zvěře (2– 2,5 m), ve vzdálenostech co 1,5 – 2 km anebo jiných, pokud by se průzkumy prokázala vhodnost odlišného rozmístění.

Tímto opatřením budou do určité míry eliminovány tři ze čtyř negativních vlivů:

- podají se udržet základní migrační propustnost krajiny v místech bariér vzniklých v souvislosti s novou stavbou;
- bude sníženo riziko izolace populací;
- bude sníženo riziko kolizí.

7.1.8. Ochranné zábrany proti vstupu vydry na přeložku komunikace I/11

Komunikace vstupuje (nejen) v řešeném úseku do dosud nezastavěných klidových ploch, které se nacházejí jednak podél řeky v její těsné blízkosti a jsou vydrou alespoň sezónně obývány, jednak zabírají území, která využívá k migraci.

Proto je třeba provést odclonění rušné komunikace od nezastavěných ploch podél řeky vybudováním zvukové zábrany (ta musí být neprůhledná), která bude zároveň zabraňovat riziku přechodu vydry (a jiných velkých savců) přes komunikaci, a to v úsecích, v nichž komunikace vstupuje do blízkosti řeky (do nivy nebo na navazující části terasy).

Tímto opatřením budou alespoň do určité míry eliminovány dva ze čtyř negativních vlivů, a to:

- potlačení nežádoucích ruchů souvisejících s trvalým provozem na komunikaci, které pravděpodobně umožní zachování kontinuity migrace v celém dosud klidovém prostoru mezi řekou a novou komunikací;
- eliminace zvýšeného rizika kolizí a navedení migrujících zvířat do žádoucích lokalit na trase komunikace

Zhotovitel (kontakt): <i>RNDr. Věra Koutecká</i> <i>Dvořákova 2265/24</i> <i>702 00 Ostrava</i> <i>Tel: 731 483 241</i> <i>E-mail: koutecka@quick.cz</i>	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TŘANOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 19 (celkem 22)

7.1.9. Opatření ke zmírnění negativních vlivů na předměty ochrany z navazujících území NATURA 2000

EVL Beskydy

Řešené území je významné z hlediska zachování migrační propustnosti pro zvířata až do velikosti jelena – jako nezbytné opatření z hlediska výskytu obojživelníků a velkých šelem se zde jeví vybudování dostatečného množství propustí a podchodů v minimálně požadovaných vzdálenostech (blíže viz 7.1.7.).

Z hlediska odvedení zvířat z nežádoucích míst podél komunikace je v části 7.1.8. navrženo vybudování ochranných bariér, které by měly udržet migrující jedince velkých savců v klidových prostorách podél Olše.

Ptačí oblast Beskydy

K eliminaci negativních vlivů způsobených záměrem přispěje jak vybudování ochranných bariér, které udrží klidový charakter trofických stanovišť obou potenciálně ovlivněných druhů (čáp černý, žluna šedá) **v okolí výstavby záměru** a sníží rušení obou druhů v místech jejich výskytu, tak i vybudování propustů pro obojživelníky, kteří především zjara představují důležitou složku potravy čápa černého.

8. VARIANTNÍ ŘEŠENÍ

Stavba je řešena ve třech variantách. Z tabulky v kap. 2 vyplývá, že prostředí obou předmětů ochrany naruší nejméně varianta C, která jednak nevyžaduje přímý zásah do koryta řeky (její přeložku), jednak stavba MÚK Bystřice II je umístěna mimo nivu (na terasu), takže nejméně zabírá prostor, kudy migruje 2. z dotčených předmětů ochrany. Umístění přeložky komunikace ve variantě B je sice obdobné, ale situování MÚK zasahuje více do prostoru nivy než ve variantě C – viz uvedená tabulka.

Nulová varianta, ač by z pohledu ochrany soustavy NATURA 2000 byla optimální, zřejmě v daném případě nepřichází v úvahu – stavba dané čtyřproudové komunikace I. třídy je považována za veřejný zájem a její variantní vedení zcela mimo nivu Olše se nejeví reálné z více aspektů (konfigurace terénu, osídlení aj.)

Levotočivý meandr Olše, prostor variantního řešení přeložky komunikace I/11 Nezregulovaný tok Olše se šterkovými náplavy lemovaný břehovými porosty s jasanovo-olšovými lužními lesy vytváří nejkvalitnější biotopy v EVL Olše. Je vsazený do kulturní krajiny se zachovalými přírodními prvky. Přeložka komunikace I/11 se ve všech variantách přiblíží do bezprostřední blízkosti EVL. Varianta A by znamenala významný negativní zásah – zánik meandru a přeložku části koryta.

9. SHRUTÍ A ZÁVĚR

Posouzení se zabývá vyhodnocením nejhodnější varianty záměru „Přeložka silnice I/11 (1/68) v úseku Třanovice – Oldřichovice – Bystřice“ členěného do dvou staveb. II. stavba se dotýká EVL Olše s předměty ochrany mihule potoční a vydra říční.

V rámci popisu dotčeného území byl proveden rozbor kvality prostoru variantního řešení z pohledu soustavy NATURA 2000 (jednotlivá stanoviště) včetně vyhodnocení míry jejich ovlivnění stavbou a dopadů těchto účinků na oba předměty ochrany.

Zhotovitel (kontakt): RNDr. Věra Koutecká Dvořákova 2265/24 702 00 Ostrava Tel: 731 483 241 E-mail: koutecka@quick.cz	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TŘANOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 20 (celkem 22)

Byly zváženy možné negativní vlivy stavby na území po dobu její výstavby a za provozu a také vlivy kumulativní, které jsou způsobeny i výstavbou navazujících částí komunikace mimo řešený záměr a dalšími aktivitami v Podbeskydí a týkají se nejen samotné EVL Olše, ale i přilehlé EVL Beskydy a stejnojmenné ptačí oblasti.

Byla navržena kompenzační opatření a vyhodnoceny jednotlivé varianty řešení.

Bylo zjištěno, že jako nejšetnější se jeví varianta C, která nezasahuje přeložkou komunikace přímo do řečiště Olše, a i navazující stavba MÚK Bystřice II je z uvedených tří variant nejvíce vzdálená říční nivě – volný prostor nivy alespoň v částech přiléhajících k řece je předpokladem funkčnosti zde procházejícího regionálního biokoridoru i vzhledem k potřebám na prostupnost území pro 2. předmět ochrany – vydru říční.

Výběr nejšetnější varianty řešení snižuje negativní vlivy stavby na danou lokalitu, neznamená však jejich eliminaci. Rovněž nelze říci, že by se nemohly projevit negativní vlivy celého záměru na území soustavy NATURA 2000.

Je proto nutno konstatovat, že nelze vyloučit vliv záměru stavby „Přeložka silnice I/11 (1/68) v úseku Třanovice – Oldřichovice – Bystřice“ na území soustavy NATURA 2000, a to:

- EVL Olše s předměty ochrany mihule potoční a vydra říční (přímý a nepřímý vliv);
- EVL Beskydy a ptačí oblast Beskydy – na předměty ochrany čolek karpatský, kuňka žlutobřichá, medvěd hnědý, rys ostrovid, vlk, čáp černý, žluna šedá (nepřímý vliv zvl. snížením prostupnosti území, případně ovlivněním trofické základny pro uvedené dva druhy ptáků)

Zpracováním navržených opatření (viz kapitola 7) do dalšího stupně projektové dokumentace lze negativní vlivy na soustavu NATURA 2000 významně snížit, tzn.:

- realizace prací v řečišti a jeho okolí (včetně kácení zeleně) mimo období největšího rizika dotčení předmětů ochrany (1.10.–28. 2.);
- šetrné provádění prací s minimalizací znečištění vodního prostředí;
- minimalizace stavebních zásahů do Olše a jejích přítoků;
- úprava podmostí projektovaných mostních objektů vzhledem k potřebám vydry;
- doplnění stavby o migrační prostupy, a to jak pro vydru, tak pro další živočichy vč. uvedených velkých šelem;
- umístění ochranných bariér podél komunikace (směrování migrujících živočichů – předmětů ochrany – do míst s prostupy, snížení jejich kolizí s dopravními prostředky).

Vzhledem k tomu, že se stavby dotýká celé bioty (nejen vybraných předmětů ochrany) bylo doporučeno provedení biologického hodnocení (případně i v rámci dokumentace EIA) – viz např. vyhodnocení dopadu stabilizace pravostranné části meandru Olše v prostoru variantního řešení na biotu dané lokality (mj. s ohledem na výskyt zvl. chráněných druhů také mimo předměty ochrany soustavy NATURA 2000).

Zhotovitel (kontakt): <i>RNDr. Věra Koutecká</i> <i>Dvořákova 2265/24</i> <i>702 00 Ostrava</i> <i>Tel: 731 483 241</i> <i>E-mail: koutecka@quick.cz</i>	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TŘANOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 21 (celkem 22)

10. LITERÁRNÍ PODKLADY

10.1. LITERATURA

ANDĚRA M. et. ČERVENÝ J. (2003): Červený seznam savců České Republiky. – In: PLESNÍK J., HANZAL J. et BREJŠKOVÁ L. (eds.): Červený seznam ohrožených druhů České Republiky. – Obratlovci. – Příroda 22: 121–129.

ANDĚRA M. et HORÁČEK I. (2005): Poznáváme naše savce. – Sobotáles, 2. dopl. vydání, 327 pp.

ANONYMUS (1999): Rybářské revíry Severní Moravy a Slezska. Mapa v měřítku 1 : 150 000. – Český rybářský svaz, 32 pp.

CUPERUS R., CANTERS K. J., HAES H. A. U. et FRIEDMAN D. S. (1999): Guidelines for ecological compensation associated with highways – Biological Conservation 90, 1999: 41–51.

HANEL L. (1995): Ochrana ryb a mihulí. Metodika ČSOP č. 10. – 02/09 ZO ČSOP Vlašim. 139 pp.

HANEL L. (2004): Ekologické nároky mihule potoční (*Lampetra planeri*) a mihule ukrajinské (*Eudontomyzon mariae*) na území České republiky. – In: LUSK S., LUSKOVÁ V. et HALAČKA K. [eds.] (2004): Biodiverzita ichtyofauny České republiky (V): 19–34.

HLAVÁČ V. et ANDĚL P. (2001): Metodická příručka k zajišťování průchodnosti dálničních komunikací pro volně žijící živočichy. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, 51 pp.

CHYTRÝ M., KUČERA T. et KOČÍ M. [eds.] (2001): Katalog biotopů České republiky. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha, 304 pp.

LOJKÁSEK B. et LUSK S. (2001): Ohrožené a bioindikačně významné druhy mihulovců a ryb v povodí řeky Odry na území Moravy a Slezska. – Universitas Ostraviensis, Acta Facultatis Rerum Naturalium, Biologica-Ecologica 8: 133–140.

OLSZANSKA A. (2005): Conservation of large carnivores in Europe. – Questions and Answers, No. 8: 47 pp.

PRUNER L. et MÍKA P. (1996): Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. – Klapalekiana, 32 (Suppl.): 1–115.

SEDLÁČKOVÁ M. et PLÁŠEK V. [eds.] (2005): Red List of Vascular Plants of Moravskoslezský Kraj Region (2005). – Čas. Slez. Muz. Opava (A), 54: 97–120.

Zhotovitel (kontakt): RNDr. Věra Koutecká Dvořákova 2265/24 702 00 Ostrava Tel: 731 483 241 E-mail: koutecka@quick.cz	<u>PŘELOŽKA SILNICE I/11 (1/68) V ÚSEKU</u> <u>TRANOVICE – OLDŘICHOVICE - BYSTRICE</u>	Objednávka ze dne 08. 06. 2006
	POSOUZENÍ PODLE USTANOVENÍ § 45I ZÁKONA Č. 114/1992 SB. (Vlivy na soustavu NATURA 2000)	Strana 22 (celkem 22)

ŠKROTT M., BARTOŠOVÁ D., KŘENEK D. et al. (2002): Beskydy. – In: HORA J., MARHOUL P. et URBAN T. [eds.] (2002): Natura 2000 v České republice: Návrh ptačích oblastí: 22/1–22/7. – Česká společnost ornitologická, Praha.

ŠUHAJ J. & KUZNÍK H. 2003: Teritoriální značky medvěda brtníka v Ostravské pánvi. Živa, Praha, 51 (4): 180–181.

10.2. LEGISLATIVNÍ PŘEDPISY

Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška MŽP ČR č. 175/2006 Sb., kterou se mění vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona ČNR ČR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon ČNR ČR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 218/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

11. POTVRZENÍ O AUTORIZACI

RNDr. Věře KOUTECKÉ byla udělena autorizace k provádění:

- posouzení podle § 45i zákona č.114/1992 Sb. (vlivy na území soustavy NATURA 2000) rozhodnutím MŽP ČR č.j. 630/3251/04 ze dne 30.11.2004;
- biologického hodnocení ve smyslu § 67 podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. rozhodnutím MŽP ČR č.j. OEKL/1749/05 dne 14. 6. 2005.

12. PŘÍLOHA – MAPOVÉ PODKLADY

12.1. KVADRÁT Č. 6378 MEZINÁRODNÍHO MAPOVÁNÍ ORGANISMŮ

Mapový podklad představuje kvadrát 6378, na jehož ploše leží řešené území

Zdroj: Česká společnost ornitologická (<http://www.birdlife.cz>)

12.2. PROSTOR VARIANTNÍHO ŘEŠENÍ ZÁMĚRU

Dílčí části záměru, varianty A, B, C.

Zdroj: Projektová dokumentace MOTT MACDONALD Praha, spol. s r. o.